

दिषूत्पन्ना अप उद्दिश्य ह्यमानत्वात् 'अपां होमाः' । 'अप्सु', हि 'आपः', उत्पद्यन्ते । आप्यत इति व्युत्पत्त्या अन्नमेवात्राप-
कृब्देन विवक्षितं । 'अद्भ्यः', हि 'अन्नं जायते' । तस्मादाप्यमन्न-
शब्दवाच्यमन्नमप्सु वर्त्तत इत्युच्यते । अनेन होमेन यदद्भ्यो जा-
यते तदाप्नोति ॥

इति सप्तदशोऽनुवाकः ।

अथ अष्टादशोऽनुवाकः ।

(१) सप्तदशे सङ्ख्याननुवाकव्यतिरिक्तेष्वन्नहोमानुवाकेषु के-
चिद्वाख्याताः । अष्टादशेऽवशिष्टा व्याख्यायन्ते । तत्राद्भ्यः
स्वाहेत्यनुवाकान्तेऽम्भोभ्यः स्वाहा नभोभ्यः स्वाहा महो-
भ्यः स्वाहेति मन्त्रत्रयमास्नातं । तत्र बज्रप्रशंसनीयमस्तीत्य-
भिप्रेत्यानुवाकान्तरे पृथगुक्तिः । तत्रादावम्भोमन्त्रं प्रशंसति ।
“अम्भा॥सि जुहोति । अयं वै लोकोऽम्भा॥सि । तस्य वसवो-
ऽधिपतयः । अग्निर्ज्योतिः । यदम्भा॥सि जुहोति । इममेव
लोकमवरुन्धे । वसूना॥ सायुज्यं गच्छति । अग्निं ज्योतिरव-
रुन्धे” इति । अम्भोभ्यः स्वाहेति मन्त्रस्य बज्रवचनोपेतत्वाद्वि-
धावपि बज्रवचनोक्तिः । अम्भसामाधारत्वाद्भूलोकस्य तद्रूपत्वं ।
वसवश्च तस्य पालकाः । अग्निस्तस्य प्रकाशकः । अतस्तद्धोमेन
भूलोकवस्वप्नीनां स्वाधीनता भवति ॥

(२) नभोमन्त्रमहोमन्त्रौ प्रशंसति । “नभा॥सि जुहोति ।